

Motion till riksdagen 2005/06:Ju17

av **Jörgen Johansson och Margareta Andersson (c)**
med anledning av framst. 2005/06:RRS16

Riksrevisionens styrelses framställning angående Rikspolisstyrelsens styrning av polismyndigheterna

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att utreda en decentralisering av styrningen av svensk polis med hänsyn tagen till organisationens civila kontaktnät.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att polisstyrelsens roll i ledningen av den lokala och regionala polisen utreds.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att den ekonomiska fördelningsnyckeln ses över i syfte att skapa en rimlig ekonomi, med ekonomiska incitament, formad utifrån lokala och regionala förhållanden.

Motivering

Polisen framstår för många som garanten för trygghet i samhället. Alltför ofta framstår detta som en schimär då polisen ofta ersätts av vaktbolag. Följden har blivit såväl otrygghet som avsaknad av förebyggande polisiärt arbete. Motivet för polisens bortavaro sägs vara att polisen ska ägna sig åt polisiära uppgifter. Den motiveringen visar att en värdeglidning skett i samhället där polisens roll måste diskuteras och fastställas till gagn för befolkningen. Då målet är att alla människor ska ha en känsla av trygghet är målbilden högt ställd samtidigt som den är lätt att mäta.

En viktig uppgift för polisen är det förebyggande arbetet. Polisens närvaro i skolor och synlighet på gator och torg är en viktig del i det arbetet. Tyvärr kan vi konstatera att båda formerna framstår som allt mindre prioriterade. Införandet av snattofonen där en ung snattares kontakt med polisen ska ske via telefon framstår i det sammanhanget som ett hån gentemot den uppväx-

Fel! Okänt namn på

ande generationen som via en direktkontakt med polis, öga mot öga, vid entrén till brottets bana skulle återföra den unga snattaren till ett mer rättsriktigt leverne. Tendenser av det här slaget blir allt vanligare när avståndet mellan ansvariga och dem som verkar på fältet blir för långt. Då centraliseringen inom svensk polis varit framträdande under det senaste decenniet och förslag om ytterligare centralisering diskuteras är det på sin plats att överväga någon form av återgång till en mer decentraliserad organisation. I det sammanhanget bör polisens medverkan i det civila samhället också analyseras via polisens kontaktnät, som boende i landets alla bygder. I en centraliserad organisation blir, med självklarhet, polisens civila nätverk koncentrerat till ett fåtal orter varvid den lokala kontakten försvinner och framtida ingripande i allt större utsträckning framstår som tillslag. En ytterligare centralisering av polisen som Riksrevisionens styrelse vill utreda skulle flyktigt framstå som en effektiviseringsåtgärd samtidigt som det skulle vara förödande för brottsutvecklingen. Vi delar därför inte Riksrevisionens styrelsens inriktning med sitt utredningsförslag. I stället bör en utredning kring polisens roll i det civila samhället kombinerat med en tydligt decentraliserad organisation utredas. Detta bör ges regeringen till känna.

Polisens lokala inflytande ska garanteras via polisstyrelser i respektive myndigheter. Inom ramen för vad Rikspolisstyrelsen lagt fast ska styrelsen besluta om verksamhetsplan och budget vid sidan av uppföljning av verksamheten. Följden blir att det reella inflytandet för polisstyrelsen blir litet. En styrelse ska ha legalitet för att fungera på ett kraftfullt sätt. Dagens polisstyrelser framstår mer som informationsorgan än reella styrelser. Utifrån ett befolkningsperspektiv är detta inte en bra lösning. Riksrevisionen anser att styrningen av svensk polis är svag. Som vi ser det är den kritiken berättigad och en förändring bör ske. Då polisens verksamhet, till stor del, styrs utifrån lokala/regionala förhållanden bör styrelsens inflytande öka. Detta bör ges regeringen till känna.

Den samlade bilden utifrån kritiken gentemot polisen är att resurserna inte används effektivt och inte ger maximalt resultat. En av orsakerna till detta är fördelningen av resurser till myndigheterna, vilken sköts av rikspolisstyrelsen. I dagsläget fördelas de ekonomiska resurserna utifrån föregående års anslag, vilket framstår som förvånande. En fördelningsnyckel där brottslighet, befolkningsunderlag och geografi slår igenom mer påtagligt bör utarbetas. Samtidigt bör ett regelverk skapas för tilldelningen av resurser vid extra ordinära händelser, t.ex. de som drabbat Jämtland och Göteborgs myndigheter under de senaste åren. I den ekonomiska fördelningsnyckeln bör ekonomiska incitament vävas in som stimulerar effektiviteten i respektive myndighet. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 15 februari 2006

Jörgen Johansson (c)

Margareta Andersson (c)